

<i>student</i>	<i>predmet</i>	<i>vježba</i>
Edi Ćelić	GLUMA IV; Uloga	Karolina Nojber

Rad na ulozi

U zadnji mjesec dana sam shvatio mnogo stvari oko mog, ali i ostalih likova koje mi nisu bile jasne, a razlozi zašto u pojedinim trenucima govorim nešto, također su mi mnogo jasniji. Podijelio sam scene na odlomke i detaljnije se njima bavio, ali kada god pokušam glumiti, nedostaje mi uvjerljivosti. Dogodi se situacija gdje samo govorim tekst, te sam sebi zvučim i djelujem lažno. Mislim da je jedan od problema što ne porazmislim prije igranja što je sve taj lik do tog trenutka prošao, ne prolazim si u glavi što mu se sve do tog trenutka odigralo u životu, te na taj način, odnosno ne razmišljajući, uvijek krećem iz neke startne pozicije ili nule iz koje je jednostavno nemoguće utjeloviti ono što bi htio prikazati na sceni.

Osjećam kako imam veliku potrebu za fizičkom radnjom na sceni, jer mi se bez nje redovito događa da stojim na jednom mjestu tokom čitave scene i samo govorim tekst, a pomanjkanje fizičke radnje mi povećava dojam neuvjerljivosti i monotonosti. Potencijali fizičke radnje za svećenika koji se nalazi u kazališnom okruženju zaista su mali, ako uzmemo da će on vršiti radnju vezanu isključio uz njegovu profesiju, ali ako se on nalazi na neki način u Karolininoj službi on može i krpiti kostime, čistiti rekvizitu ili neke druge sitne poslove kojima može pomoći Karolini. Jednako tako može se baviti njom kao osobom, gdje jednostavan dodir ili neka druga vrsta fizičkog kontakta može biti svojevrsna fizička radnja.

U početku sam mislio kako će učenjem teksta svi problemi i dileme oko izvođenja nestati, ali jedino što je nestalo je nesigurnost oko toga što slijedi u sceni, odnosno tko sada u sceni govori. Učenjem sam dakle dobio određenu sigurnost, ali čak ni napamet naučen tekst nije garancija dobro odigrane scene, u što sam se u nekoliko navrata uvjerio.

Ponekad imam osjećaj da ne radim dovoljno i upravo mi je to izrazito zabrinjavajuće, jer se želim dokazati i želim opravdati ulogu koja mi je dodijeljena, ali kako vrijeme odmiče kao da polagano gubim nadu da ću obaviti dobar posao. Ponekad se možda previše bavim

osobnim strahom od neuspjeha i onda umjesto da predano radim, zbog tog straha zanemarim rad. Neke od zabrinutosti koje imam oko Johana, ali i moje interpretacije tog lika, su ne samo uvjerljivost igranja, nego posjedovanje sposobnosti da prikažem Johana onako kako ja želim i kakvog zamišljam da uistinu je. Ljudi su obično prepuni predrasuda, pa će Johana automatski osuditi zbog njegove odanosti i predanosti Karolini kao papučara koji nema vlastite želje i ambicije, a nikako ne želim da on bude osuđen na taj način. Čitajući tekst naišao sam na nekoliko rečenica koje opravdavaju ono što radi, ne prikazujući ga kao roba egocentrične glumice, već kao osobu koja je sama odabrala takav životni put, samostalnu osobu koja odlučuje za sebe i ponosno stoji iza činjenice što je on, kao muškarac, pomoćnik ambiciozne žene koja zna što želi i zna kako to ostvariti.

" Mislim da je prava ljubav manje očigledna. Riječi služe da bi nadoknadile, a ne da bi izrazile osjećaje. Ono što se zaista osjeća, to se ne govori. Tako ja mislim. "

" Ja na to gledam ovako: svakom čovjeku Bog je dao dar. Moj je dar biti uz nju. "

Smatram kako je u ova dva citata izrečena suština svega što Johan je i svega što on kao jedinstvena ličnost komada tokom priče obavlja. Inače smatram kako su svi likovi jedinstveni i upravo ih njihova jedinstvenost i specifičnost čini šarmantnima i privlačnima za igranje. U neku me ruku njegova požrtvovnost podsjeća na sveca koji zanemaruje svoja htijenja, kako bi njegova okolina, pritom ne mislim samo na Karolinu, već na sve ljude iz njegovog okruženja, profitirala, ali isključivo poštujući moralni kodeks. Zato on i redovito upozorava ljude iz kazališta kada zbog ambicije zanemare osnovna pravila ponašanja, kada ih vlastita želja za uspjehom mijenja u negativnom smislu, kada zbog pohlepe postaju lošiji ljudi, kada skrenu s pravog puta. Takav je odnos posebno izražen prema Karolini, ali redovito izaziva i u drugima potrebu za preispitivanjem, kako u Margareti i gospođi Gotsched za koje je on sigurna luka te utočište, te čak i u snažnim muškim ličnostima poput Spiegelberga i Gotscheda. Ponekad ne uspijeva kontrolirati Karolininu divlju ambiciju i to su oni trenuci kada Karolina pada, ali unatoč njenim manama i nedostacima, Johan je uvijek dosljedan i

vjeran svojoj zakletvi sa početka komada. On je spreman bez borbe predati je drugom muškarcu, te čak dati svoj blagoslov vezi koja je osuđena na propast, i to sve kako bi Karolina bila i ostala sretna. Njegovu neopisivu dobrotu i nevjerojatnu nesebičnost biti će gotovo nemoguće, možda čak i nemoguće prikazati, jer je uistinu teško povjerovati u postojanje takve osobe, a da ona ne izgleda manipulirana nekim drugim. Želim da publici posebno ostanu u sjećanju te njegove riječi jer mislim da će one uvelike pomoći u tome da ga ne osude i da ga bolje razumiju, jer znam da su meni itekako pomogle.

Također sam dosta razmišljao o ljubavnom odnosu Karoline i Johana. Naime, nikada tokom komada ne dolazi posebno do izražaja njihov brak kao tipičan brak, osim u sceni „Muž - muškarac“, već čitavo vrijeme imam osjećaj kako se radi zapravo o dvoje prijatelja koji su tu jedno za drugog, bez ikakvih intimnijih odnosa koji bi trebali postojati u normalnom braku. Naravno da će iz teksta biti shvatljivo kako su oni vjenčani, ali postavlja se pitanje kako naglasiti da ono što njih veže nije samo prijateljstvo, već dublja ljubavna veza zbog koje su ujedno i stupili u brak.

Dosadašnjim radom i napretkom nisam pretjerano zadovoljan, barem što se mog doprinosa tiče, jer čitavo vrijeme razmišljam o tome kako će sve ispasti, umjesto da stvaram, da djelujem kada sam na sceni, da uložim sebe u potpunosti kako bi Johan konačno zaživio. Odlučio sam unijeti veći angažman u čitavu priču i pokušati ostvariti lik koji će ostaviti utjecaja na gledatelje.

Prilikom rada na tekstu, odnosno prilikom govorenja, nastojim uz pravilne naglaske, raditi što više kontrasta, te postići melodiju rečenice koja će me izvući iz monotonije mog vlastitog govora. Omekšati govor, uljuditi, te artikulirati, ispraviti greške s prvog semestra, jer shvaćam da i na tim malenim istinama počiva vjerodostojnost i uvjerenost lika. Tjelesno sam poprilično zakočen, te mislim kako to proizlazi iz nedovoljnog obavljanja fizičke radnje, tako da sam odlučio više "uposliti" Johana kako ne bi bio samo dio scenografije na sceni.